

Základní škola Chomutov, Hornická 4387

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Platná pro školní roky:

2020/2021

2021/2022

2022/2023

2023/2024

2024/2025

Zodpovědná osoba: Mgr. Jana Eichhornová, školní metodik prevence

Obsah

Identifikační údaje o škole.....	3
Platnost ŠPS.....	3
Charakteristika školy.....	3
Úkoly primární prevence.....	4
Typy prevence ve školním prostředí.....	5
Hodnocení efektivity.....	5
Zmapování situace v oblasti prevence rizikových jevů.....	6-7
Cíle školní preventivní strategie.....	7-9
Legislativní východiska pro realizaci preventivní strategie – Příloha č.1.....	10-11

Seznam použitých zkratk:

ŠMP	- školní metodik prevence
VP	- výchovný poradce
MHD	- městská hromadná doprava
ŠPS	- školní preventivní strategie
MŠMT	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OPL	- omamné a psychotropní látky
MPP	- minimální preventivní program
PRCH	- rizikové projevy chování
PPP	- pedagogicko-psychologická poradna
OSPOD	- orgán sociálně-právní ochrany dítěte
MMCH	- Magistrát města Chomutova
ESOUZ	- Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Chomutov
BESIP	- bezpečnost silničního provozu
MŠ	- mateřská škola
SVČ	- středisko volného času

Identifikační údaje o škole

Adresa: Základní škola Chomutov, Hornická 4387, 430 03 Chomutov

Název školy: Základní škola Chomutov Hornická 4387

Kontakty:

tel.: 474 629 865

dudkova@7zscv.cz, www.7zscv.cz

Vedení školy:

Mgr. Ivana Dudková (ředitel školy, výchovný poradce)

Mgr. Barbora Salačová (zástupce ředitele pro 1. stupeň)

Mgr. Lucie Nguyen (zástupce ředitele pro 2. stupeň, výchovný poradce)

Preventivní tým /založen ve školním roce 2010/2011/ funguje ve složení:

ŠMP – Mgr. Jana Eichhornová

VP - Mgr. Ivana Dudková, Mgr. Lucie Nguyen

za 1. stupeň- Mgr. Barbora Salačová (zástupce ředitele)

za 2. stupeň- Mgr. Hana Šimková

ředitelka školy – Mgr. Ivana Dudková

Platnost ŠPS

Platnost ŠPS je stanovena na 5 let.

Za její obsah a plnění zodpovídá ŠMP Mgr. Jana Eichhornová

Charakteristika školy

Základní škola s vymezenou spádovou oblastí v městské části Horní Ves, mimo centrum Chomutova, ležící v klidné lokalitě, nemá v blízkosti zařízení, které by ohrožovalo mravní výchovu mládeže. Škola je dopravně dostupná autobusy MHD. Dlouhodobě se škola zaměřuje na výuku ledního hokeje s vlastním školním bazénem a kapacitou 600 žáků.

Školu navštěvují žáci nejen z určeného spádového obvodu školy, ale i z dalších částí města, z okolních obcí a měst. Škola je otevřená k přijetí žáků, jejichž rodiče projevují zájem o zaměření školy na sport i o vzdělávací program školy /Škola pro budoucnost, var.3/. Počty tříd v ročnících 2 (3). V dlouhodobém výhledu školy předpokládáme počty tříd 20 - 22, při celkovém počtu žáků více než 500.

Úkoly primární prevence

ŠPS je dlouhodobý program primární prevence rizikových projevů chování, vychází z preventivní strategie MŠMT ČR.

Oblasti, kterými se zabývá:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:
 - rizikové chování v dopravě
 - záškoláctví
 - šikana a kyberšikana
 - extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie
 - vandalismus, kriminalita, delikvence
 - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek
 - netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
 - vandalismus
 - krádeže

- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
 - domácího násilí
 - týrání a zneužívání dětí, rizikového sexuálního chování,
 - ohrožování mravní výchovy mládeže
 - poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie)
 - sebepoškozování
 - příslušnosti k subkulturám (Emo, Punk, Hip hop, Gothic, Skinheads)
 - příslušnosti k náboženským sektám

Hlavním cílem je předcházení rizikovým projevům chování. Strategie zahrnuje i situace, kdy je nutné využít zásad včasné intervence a dodržovat společně dohodnuté postupy. Jsou zpracovány krizové plány pro jednotlivé situace, kde je napsáno: KDO se tím zabývá, CO se bude dělat a JAK. Krizové plány jsou přílohou MPP.

Typy prevence ve školním prostředí (vysvětlení pojmů)

a) *Primární prevence*

Základním principem je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem je zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

b) *Nespecifická primární prevence*

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

c) *Specifická primární prevence*

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

1. všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika
2. selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování
3. indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky

Způsob hodnocení efektivity

- kdy: ŠPS – po ukončení platnosti strategie
MPP – závěrečná zpráva o MPP (ročně)
- jak: evidence a srovnávání, zpětné vazby, dotazníková šetření, výskyt RPCH – statistiky, spokojenost
- kdo: metodik prevence

Zmapování situace v oblasti prevence rizikového chování

1. Sociální a jiné okolí školy

Žáci navštěvující školu jsou ze spádové oblasti a nebo chodí do této školy, protože je zaměřena na výuku ledního hokeje. V malé míře jsou ve škole i chlapci z velké dálky, bydlící na internátě. To nese sebou určitá specifika, skladby některých tříd, ve kterých se učí chlapci s výukou hokeje a dívky.

Silnou stránkou chlapců hrající hokej je to, že jsou vedeni k dodržování pravidel, jejich slabou stránkou je však tendence, vyřizovat spory potyčkami.

Umístění dívek do těchto tříd pomohlo zlepšit vzájemné vztahy v kolektivu.

Škola úzce spolupracuje s vedením ledního hokeje a trenéry. V oblasti prevence rizikového chování spolupracuje škola s těmito organizacemi: Městská policie Chomutov, Policie ČR, PPP Chomutov, OSPOD, MMCH, OS-Světlo Kadaň, K-centrum Chomutov, ESOZ Chomutov, Dyáda, Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem a dalšími.

2. Informace od učitelů

Učitelé hodnotí situaci v oblasti prevence rizikového chování vcelku dobře. Ve škole se případy rizikového chování příliš nevyskytují, nejčastějším jevem je záškoláctví, které je ještě z větší části spíše nedodržením pravidel pro omlouvání žáků, a to ze strany rodičů. Na druhém místě je řešení šikany a kyberšikany. Největší problém mají učitelé s klimatem třídy a se vzájemným chováním žáků.

3. Informace od rodičů

Z dotazníkového šetření vyplynula nedostatečná informovanost o preventivní strategii školy a preventivních aktivitách žáků. Dále vyplynulo, že někteří rodiče doma se svými dětmi o rizikových jevech nemluví a vše nechávají na škole. Škola na www.7zscv.cz umístila všechny dokumenty týkající se prevence a oblasti prevence, aby zlepšila informovanost zákonných zástupců.

4. Informace od žáků

Žáci si myslí, že je ve škole bezpečno, že jim škola dala jasná pravidla, co mohou a nemohou /viz. školní řád/. Domnívají se, že výskyt rizikového chování není ve škole častý. S preventivními aktivitami jsou spokojeni. V loňském roce velice kladně hodnotili zejména spolupráci s městskou policií na besedách 1. stupně ZŠ, peer programy ESOZ Chomutov, návštěvu K-centra v Chomutově, projekty Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem zastoupeného Mgr. Annou Milerovou, protidrogový vlak- Revolution train i návazný program s názvem To je zákon, kámo, programy R. Bangy- Nenech se ovládnout a Když chceš, tak to dokážeš. Některé třídní kolektivy by chtěly větší počet akcí

zaměřených na stmelování třídních kolektivů /výletů, spaní ve škole, švp/. Informace byly zjištěny formou diskuse se žáky.

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

Výskyt rizikového chování není na naší škole příliš častým jevem, a proto i do budoucna se budeme snažit tento trend zachovat. I nadále budeme spolupracovat s již zmíněnými organizacemi, podávat žákům informace o projevech rizikového chování. Největším problémem je malá informovanost lidí zvenčí, zejména rodičů o preventivních aktivitách žáků. Naším hlavním úkolem bude pokračovat v dosavadních aktivitách, ale budeme muset více propagovat preventivní akce.

Cíle školní preventivní strategie

Cíl strategie

- cílená podpora zdravého životního stylu
- rozvoj pozitivního klimatu školy a tříd
- zvyšování odolnosti vůči RPCH (rizikové projevy chování)
- snížení výskytu RPCH či jeho oddálení do vyššího věku žáků
- podpora kompetencí a vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- rozvoj spolupráce s rodiči žáků
- včasná intervence v případech výskytu RPCH

1. Dlouhodobé cíle

- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- vytváření pozitivního sociálního klimatu třídy – vytváření podmínek pro sdílnost, důvěru
- začleňování do skupiny vrstevníků a to zejména nově příchozích žáků a cizinců
- podporovat zdravé sebevědomí a sebedůvěru dětí
- vytvořit bezpečné prostředí ve škole pro žáky, pedagogický sbor i rodiče
- zavést jednotný systém koordinace činností v oblasti primární prevence /efektivní spolupráce vedení školy, výchovného poradce a metodika prevence/
- funkční informační systém pro realizaci preventivního působení

2. Střednědobé cíle

žák

- vyhledávání pomoci – odbourání strachu, obav hovořit o problémech s třídním učitelem, se školním metodikem prevence, výchovným poradcem

- zlepšovat komunikaci a kooperaci ve třídách; rozvíjet pozitivní vztahy mezi dětmi; odbourávat sociální a rasovou nesnášenlivost – seznamovat s jinými kulturami, vzájemný respekt a tolerance; multikulturnost
- zlepšování komunikace žák-učitel a žáků mezi sebou realizací výuky komunikačních a sociálních dovedností
- BESIP – předcházení úrazům, nehodám; dítě – účastník silničního provozu
- podpora aktivit organizovaných dětmi, využívání jejich nápadů
- zapojení do výzdoby školy
- vytváření návyků využití volného času, volba dobrého kamaráda
- pokračovat ve spolupráci s MŠ /Mikuláš, Den dětí, divadelní představení/

pedagog

- průběžné zjišťování klimatu tříd a vytipování žáků s problematickými vztahy
- adaptační a kohezivní akce a výjezdy zejména pro 1. a 6. ročníky
- organizace neformálních setkání třídního učitele a třídy
- zlepšování vztahů mezi pedagogy organizací neformálních setkání
- nabízet dětem zájmové kroužky, doporučovat kroužky SVČ v Chomutově
- pokračování v pravidelných třídnických hodinách
- podchycování rizikových projevů a forem chování
- seznámit žáky s problematikou rizikových projevů a forem chování (vhodnými metodami přiměřenými věkovým zvláštnostem dětí); jejich dopad na zdraví člověka

rodič

- průběžně je informovat o preventivních aktivitách i výskytu rizikového chování
- nabídnout odbornou pomoc /zajistí výchovný poradce nebo metodik prevence/
- úzká spolupráce rodič-učitel na třídních schůzkách i mimo ně
- pořádání přednášek pro rodiče (v případě zájmu),
- informovat rodiče o preventivních aktivitách
- organizace společných akcí pro rodiče /adaptační akce pro 1. ročníky/ a žáky

3. Krátkodobé cíle

žák

- účast na projektových dnech (individuální – v rámci jednotlivých tříd, celoškolní)
- výzdoba chodeb školy
- příprava divadelních představení, Mikuláše a Dne dětí 2. stupně pro 1. stupeň a MŠ
- spolupráce žáků ve třídě, pomoc slabším
- spolupráce tříd 2. a 1. stupně
- aktivní zapojení žáků na besedách a peer programech
- zapojení žáků do mimoškolních projektů
- účast na adaptačních a kohezivních akcích

metodik prevence a výchovný poradce

- sociometrická vyšetření v problémových třídách ve spolupráci s PPP
- vytipování jedinců s problematickými vztahy a práce s nimi, vzájemná spolupráce s výchovným poradcem a PPP
- pokračování schůzek preventivního týmu
- pokračovat ve spolupráci s Městskou policií, Policií ČR, PPP Chomutov, ESOZ a dalšími organizacemi
- pokračování ve vedení sešitu o žácích s projevy rizikového chování /výchovný poradce, metodik prevence/
- pravidelný systém dotazování se na efektivitu těchto akcí, spokojenost s nimi
- na provozní poradě seznámit pedagogy s ŠPS, MPP a krizovým plánem

pedagog

- organizace neformálních setkání pedagogů mezi sebou – např. posezení před Vánocemi, před koncem školního roku apod.
- zajištění nástěnky pro informovanost žáků, učitelů, rodičů v hale školy
- určení termínů pravidelných třídnických hodin
- snímání dotazníků zaměřených na klima třídy případnou šikanu v jednotlivých třídách, jeho vyhodnocení /2.stupeň/
- snímání dotazníků Jak se cítím ve škole - 1. třídy
- doplňovat materiály s preventivní tematikou pro pedagogické pracovníky

rodič

- zajistit v hale nástěnku s informacemi o rizikových jevech a o preventivních aktivitách žáků
- informovat prostřednictvím třídnických schůzek a internetových stránek o dění ve škole
- zapojit rodiče do adaptačních a kohezivních akcí

vedení školy

- dát ŠPS, MPP a krizový plán na stránky školy
- účast na schůzkách preventivního týmu
- podporovat preventivní aktivity školy
- umisťovat informace a fotografie z preventivních akcí na stránky školy

ostatní pracovníci školy

- zajistit bezpečnost žáků
- dbát, aby do školy nevníkla cizí osoba
- pozorovat dění o přestávkách a předcházet projevům rizikového chování

Datum: 22. 9. 2020

Jméno a podpis ředitele školy: Mgr. Ivana Dudková

Jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Jana Eichhornová

Příloha č.1

Legislativní východiska pro realizaci preventivní strategie

Zákony:

- **561/2004 Sb.**

Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění

- **562/2004 Sb.**

Změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona

- **563/2004 Sb.**

Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů v platném znění

- **359/1999 Sb.**

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí v platném znění

- **91/1998 Sb.**

Zákon o rodině v platném znění

- **379/2005 Sb.**

Zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů v platném znění

- **65/2017 Sb.**

Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

- **116/2011 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních v platném znění

- **147/2011 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

- **317/2005**

Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků v platném znění

- **72/2005**

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Přehled základních školských dokumentů pro oblast prevence kriminality a RPCH u dětí a mládeže:

- **Č.j.: 20 006/2007-51**

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních

- **Č.j.: 21291/2010-28**

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT)

- **Č.j.: 22294 /2013-1**

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních

- **Č.j.: 14 423/99-22**

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance

- **Č.j.: 24 246/2008-6**

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních

- **Č.j.: 10 194/2002-14**

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

- **Č.j.: 25 884/2003-24**

Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané

- **Č.j.: 11 691/2004-24**

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu

- **MŠMT ČR, odbor pro mládež 2001**

Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení

Strategie

- Národní strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019-2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027